

1371 - Slatina - 1971

600 LET
PRVNÍ
PÍSEMNÉ
ZPRÁVY
O SLATINĚ

Vážený čtenáři,

tato brožura byla vydána u příležitosti oslav „600 let první písemné zprávy o Slatině“ Autorský kolektiv byl veden snahou přiblížit minulý i současný život obce širší veřejnosti.

Podrobně je zpracována historická část.

Období 1. republiky, okupace a poválečné budování bylo obšírněji popsáno v publikaci vydané v roce 1966 /otevření kulturního domu/.

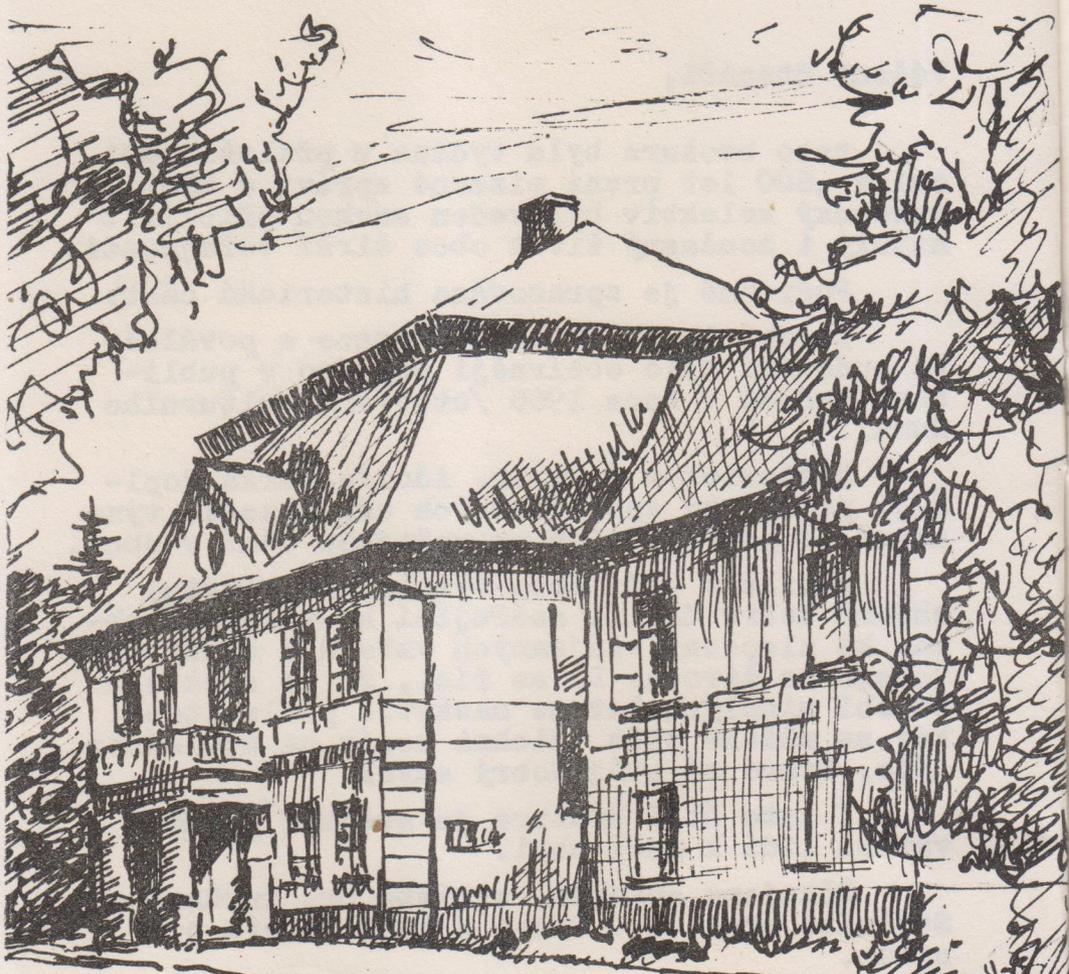
Historickou část Dr. Adolfa Turka doplňují příspěvky společenských organizací, významně se podílejících na veřejném dění v obci.

Jubileum naší obce vyvolalo u většiny občanů dobré úsilí, směřující k zvelebení obce, ke zlepšení vzájemných vztahů a k oživení veřejného života. Dá se říci, že po složitém období minulých let se naskytla příležitost, kdy se můžeme opět všichni sejít na společném díle, které má svůj dobrý smysl.

I tato útlá brožura je svědkem pěkného vztahu lidí k naší obci.

Děkujeme autorům, zvláště Dr. Turkovi ze Státního archivu v Opavě a zúčastněným podnikům.

Komise pro oslavy

Handwritten signature and scribbles at the bottom of the page.

Z MINULOSTI OBCE SLATINY

O původu Slatiny se vypravuje mnoho pověstí. Některé z nich přešly i do literatury a pokládaly se za historická fakta. Zprávy archivních pramenů jsou však mnohem střízlivější. Je ovšem pravdou, že Slatina náleží podle svého názvu i podle sídelně-zeměpisného typu /púdorys návesní, plužina délková/ k nejstarším českým vsím na Opavsku v okolí Bílovce. Jeho vznik je možno klásti do období vnitřní slovanské kolonizace na sklonku 12. nebo počátkem 13. století. K Moravě byla připojena spolu s fulneckým panstvím teprve roku 1480 a stala se tak enklávou obklopenou slezským územím. Proto až do roku 1918 volila do moravského zemského sněmu, avšak v záležitostech politické, finanční a soudní správy náležela od roku 1850 do roku 1960 k okresu Bílovec /resp. Opava/.

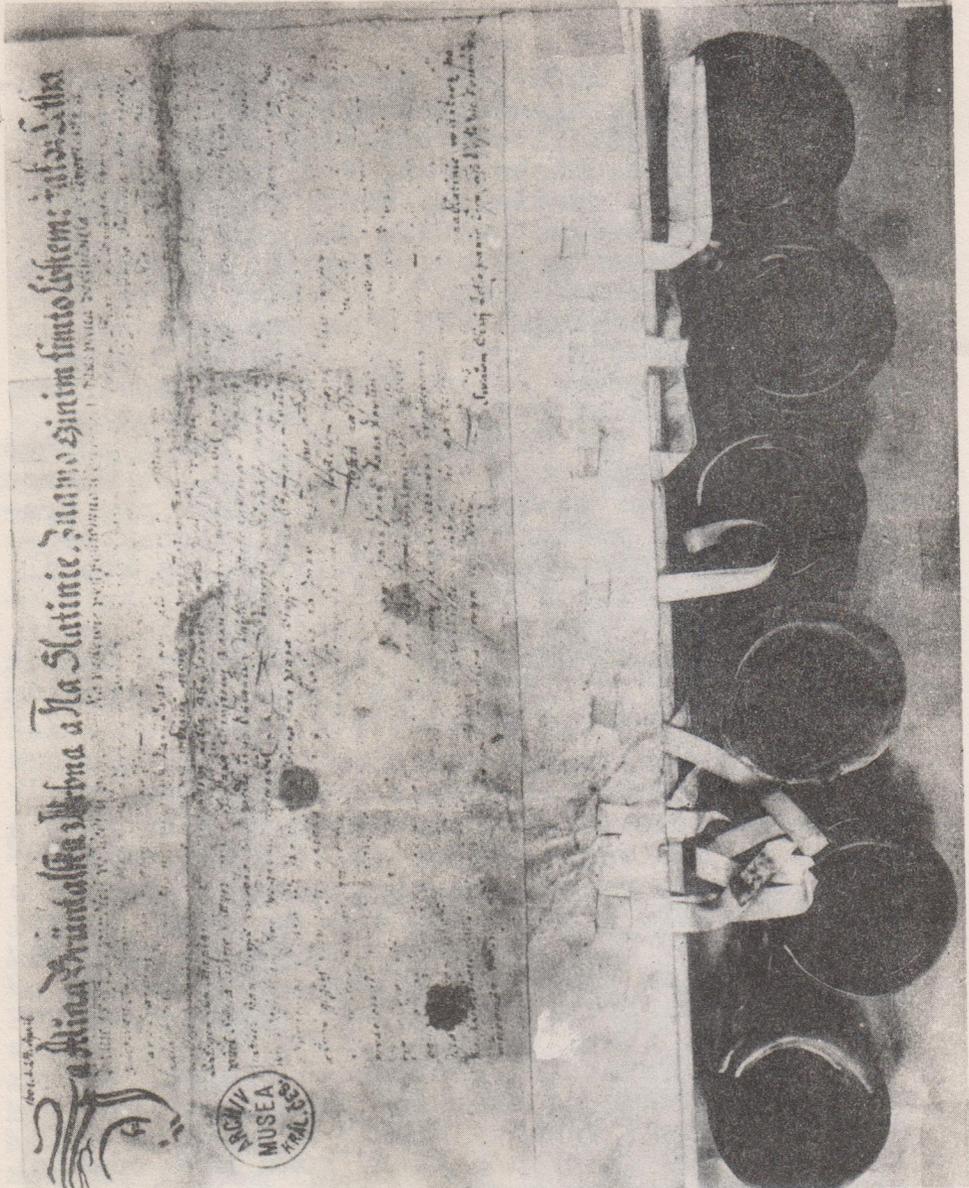
1371

První písemnou zprávu o vsi ve formě Sladin máme teprve k roku 1371; tehdy prodal Dralav z Kravař, pán na Fulneku a Bílovci, bíloveckým měšťanům jakýsi dvůr u Slatiny. Ti zde měli nějaké polnosti ještě roku 1433. Druhá část vsi i s několika usedlíky v Tisku tvořila malé alodní rytířské zboží; vystřídaly se tu po pánech z Kravař po roku 1420 různé vladycké rodiny,

které se psaly podle Deštného, Vřesiny, Studénky a Bítova; mezi léty 1522 - 1536 patřilo Boboluským z Bobolusk a v letech 1561 až 1578 k panství bíloveckému /3 usedlosti/. Třetí, největší část vsi i s tvrzí /která byla počátkem 18. století přestavěna na zámek/, dvorem a kostelem, se stala od sklonku 14. věku lénem fulneckého panství. Byla nejprve v rukou rodiny Studénků ze Slatiny. Jejich manskou povinností bylo doprovázet fulnecké pány do boje s několika jízdními. Jan Studénka /1440-1477/ bohatě obdaroval zdejší kostel a faru. Po něm následoval jeho syn Mikuláš, pak kolem roku 1520 jeho vnukové Mikuláš a Jan /1540/. Vdova Janova syna Jiřího Studénky Markéta Laryšová ze Lhoty, provdaná pak podruhé za známého obránce češtiny na Krnovsku Alexandra z Vysoké, se marně mezi léty 1559 - 1567 snažila vymanit z lenního poměru k fulneckému panství. Její synové hospodařili tu od roku 1574, ale Jan Studénka po smrti svého bratra Adama odstoupil roku 1588 prodlužený stateček přímo fulneckému panství Janovi staršímu Skrbenskému z Hřiště, avšak již roku 1592 koupil celenou Slatinu jako samostatný deskový statek Šalomoun Moš z Bitten-dorfu.

Dalšími majiteli byli roku 1600 Jan mladší Sedlnický z Choltic, 1601 jeho vdova Alena Bruntálská z Vrbna, která darovala ke kostelu roku 1615 zvon s českým nápisem a která byla tehdy podruhé provdána za Ondřeje Borkovského; roku 1616 Beneš Pražma z Bílkova, současně pán na Lešné a Kyjovicích, který se účastnil českého povstání a dodatečně i dánského vpádu a ujel ze země. Jeho jméno bylo přibito na šibenici a statky konfiskovány.

„Horní Slatina“, jak se tehdy naše ves nazývala, byla dána v ceně 12 000 zlatých v náhradu za utrpené škody Janu Lesotovi ze Stéblova, ten však nepřestoupil na katolickou víru a zemřel již roku 1627. Slatinu držel pak jeho syn Jiří Zikmund, studující na jezuitské koleji v Olomouci. Stateček byl za dánského

■ Dlužní úpis Aleny Bruntálské z Vrbna, paní na Slatině.

Listina z r. 1601

vpádu v letech 1626-1627 vydrancován a znovu utrpěl za pobytu císařských i Poláků v letech 1629-1633. Majiteli byly sleveny daně, neboť prý sám kouska chleba nemá. V říjnu 1635 byl nakonec vojáky zastřelen, avšak krátce předtím Slatinu prodal Janu Ludvíku Tharoullovi z Tharoulle, současně držiteli Jeseníku nad Odrou a několika lén olomouckého biskupství okolo Osoblahy, který zastával též významné veřejné funkce v knížectví krnovském. Roku 1638 pronajal Tharoull svému švagru Hynkovi Vilémovi Sedlnickému „statek svých dítek“ Horní Slatinu s pivovarem a ves Ohradu, která je tehdy poprvé písemně doložena. Stalo se tak proto, že Tharoull měl z držení statku těžkosti jednak pro hraniční spory s měšťany bíloveckými, jednak pro řádění vojsk císařských i švédských, na která si naříkal v letech 1639 a 1648. Toho roku Tharoull zemřel a správy zcela prodlouženého zboží se ujal jeho nejstarší syn Jan František Ludvík, ale skonal 12. 3. 1657, aniž vyplatil věřitelům jejich pohledávky a sourozencům podíly.

Od nich ji nabyl za 6 000 zlatých roku 1660 Jindřich Václav Halama z Jičína. Ten byl těžce raněn ve válce proti Turkům v roce 1663 a zemřel na následky zranění 14. 3. 1664. Jeho vdova Barbora rozená Košemborovna jej přežila o 18 let. Držela Slatinu společně se svými dětmi, ale už 17. 4. 1671 se jmenuje pánem na Slatině její syn Vilém Alexander Halama. Účastnil se rovněž tažení proti Turkům k Bělehradu s bratrem Felixem, který tam padl. Roku 1689 vložil však jménem ostatních sourozenců statek Slatinu do desk svému nejstaršímu bratru Karlu Friedrichovi, který všechny podíly skoupil už roku 1685 za 7 600 zlatých a který roku 1694 odkázal statek svým čtyřem synům. Z nich se ujal správy nejstarší František Josef; po jeho smrti 1710 skoupila jeho vdova Anna Ludmila Donátová s Velké Polomí a jeho bratr Karel Antonín Halama ostatní dva podíly. Podle některého z obou Karlů Halamů byly nazvány Karlovice, které vznikly na rozhraní 17. a 18. století.

Roku 1720 získala statek Slatinu s Ohradou a Karlovicemi Eliška Mošová z Bittendorfu rozená z Rosenthalu, roku 1722 jej koupil Jan Jindřich ze Stolzenheimu ze Saska, důstojník jízdy, za 20 000 tolarů, ale zemřel brzy bez potomků a byl pochován v Porubě. Roku 1723 převzal statek erár a administrátorem se stal Jakub Stědroň. Roku 1726 koupil jej za 24 000 tolarů Leopold Lichnovský z Voštic s chotí Alžbětou Ellbognerovou z Unter-Schönhofu. Nový pán brzy zjistil, že město Opava drží v zástavě kus lesa; chtěl jej vyplatiti, ale město mu sehnalo dobrého kupce na Slatině a tak les podrželo. Novým majitelem se stal roku 1733 Karel Ludvík šl. Guerin, rodák z Paříže; vlastnil ve Vídni dům, který mu prý vynášel tolik co celá Slatina. Zemřel roku 1741 raněn mrtvicí, když musel zaplatiti Prusům velké výpalné. Byl pochován po boku své manželky Anny Františky z Mamajet ve slatinském kostele, kde mívali svůj pohřeb členové rodu Halamů a zřejmě i starší slatinští páni. Jeho syn Karel František nadělal hýřivým životem velké dluhy a postoupil roku 1749 Slatinu Maxmiliánu Jindřichovi sv. pánu Sobkovi z Kornic, který ji roku 1769 vložil do desk své choti Karolině Josefě Rogojské z Rogoznik.

Roku 1770 přešla Slatina do rukou jejich dědiců, od nichž ji roku 1772 koupil Josef hr. Malabayla z Canálu, po němž panství zdělila roku 1827 jeho dcera Josefa provdaná hr. Pachtová. Při požáru zámku, dvora i části vsi 5. 5. 1775 shořel skoro celý vrchnostenský archiv. Ze zbytků písemností, ale také z vlastních poznatků, ústní tradice a různých pověstí sestavila hraběnka Sobková latinskou kroniku, kterou zčeštil koncem 18. století zámecký kaplan Knoflíček a jejíž text se dochoval v o něco mladším opise. Roku 1833 koupil Slatinu Ludvík sv. p. Baillou za 41 200 zl., roku 1847 Raimund Wolfgang rytíř Manner za 71 000 zl., roku 1886 převzal velkostatek Wolfgang Manner, roku 1894 se stal majitelem Dr. Antonín Richter a po něm

LIBER
BAPTIZAT. COPVLA. DEF. VNCTO.
 VNIVER. S. S. MC
EX OMNIB. PAGIS SPECTANTIB,
AD PAROCH. SLATINENSEM.
 INCIPENS
 A VIGESIMA SEPTIMA DIE JUNII
 ANNI SALVTIS NOSTRAE. I. O. S. B.
 1658.
P. AVGVSTIN I RMLER. CAN. REG.
S. PATRIS AVGVSTINI FVL. NEC. MONAST.
 PROFESSO.
P. C. ADMINISTRATORE PAROCH. SLATIN.

Pagi sunt, qui sequuntur.

*1. Slatina habens parochiam Ecclesie parochialis, et filialis diocesanae, abbatibus
 ab Slatinensem parochiam, pagus Dabov, Spurica, Lukavsky, Obrada.
 2. Ecclesie Bivovianae, hanc parochiam et pagus Hlohovskii.
 3. Ecclesie Alstadske.*

*Ecclesia Slatinensis est filialis Titulo B. V. Mariae in Caetero et humpta. Bilevianis S. Laurentij, et
 „Martyrii. Alstadske S. Stephani Jacobi Majoris.*

*10. Tres libri seu Matriculae, Baptizatorum, Copulorum et Mortuorum
 servantur in Ecclesia parochiali Slatinensi, a DD. Praedecessoribus meis scriptae.*

Ab anno 1658 usque ad annum 1706.

Titulní list křestní, sňatkové a úmrtní matriky z let 1658 až 1706

Dosud jsme věnovali pozornost slatinským pánům. Jak se dařilo poddaným? Pro starší dobu nám bohužel chybějí podrobnější údaje. Víme však, že již roku 1461 se v pramenech připomínají ve vsi platy a desátky bez bližšího vyčíslení. Určený počet dní robotovali asi poddaní při stavbách, polních a lesních pracích. Dále konali hlásku, a to tak, že vždy dva usedlíci hlídali po celý týden každou noc na tvrzi. Potřebné zbraně měli, vždyť roku 1516 podnikli se svou vrchností ozbrojený vpád do Neplachovic pro loveckého psa. Roku 1563 obrátili se slatinští poddaní na panovníka se stížností proti Markétě Laryšové, a pořídili dobře, neboť paní musela propustit z vězení fojta, vrátit poddaným vše, co jim vzala, a byla napomenuta, aby se chovala mírně. Roku 1565 uzavřela pak s poddanými donodu, že každý sedlák musel oset ročně 9 vrtelů obilí na panském, polosedlák polovic a na jaře obdělávat příslušný kus pole. Avšak roku 1590 donutil Jan Skrbenský z Hřiště sedláky setí o 1 vrtel více a polosedláky půl vrtelů více, navíc museli vyvážeti ze dvora hnůj, ale odpustil jim hlásku za roční plat 2 zl. o svatém Martině od každého usedlíka. Tento bratrský šlechtic neuznal starší privilegia a nadání udělená poddaným rodem Studénkům, když ves Slatina z jejich rukou vyšla. Poddaným přinášely škody i neustálé třenice s panstvím fulneckého kláštera, města Opavy a statečkem Hrabství o lesy, pastvy a hranice a samozřejmě válečné události v 17. i 18. století. Roku 1695 slyšíme o tom, že poddaní nechtěli robotovat vrchnosti.

K velkému sporu s vrchností došlo v polovině 18. věku. Roku 1756 učinil totiž Emanuel Kajetán Závíš z Osenice, pán na Spálově, jakožto krajský hejtman přerovského kraje smlouvu mezi Maxmiliánem Sobkem a 15 poddanými ze Slatiny, kteří přenechali vrchnosti na věčné časy v užívání za roční plat 88 zl. celkem 108,5 měřice pole na Babihůře nedaleko Karlovic, které

pro vzdálenost od Slatiny nemohli řádně obdělávat; vrchnost se zavázala z těchto pozemků odváděti daň a zaplatiti příslušné poplatky za zaknihování. Poněvadž však v rustikálním /poddanském/ katastru o 3,5 lánech byli jen slatinští sedláci a 7 zahradníků, chtěla vrchnost ostatní usedlosti, totiž ve Slatině 3 zahradníky, mlýny a všechny chalupníky a celé Karlovice, Ohradu i polnosti na Babihůře prohlásiti za dominikální, t. j. za svůj majetek, protože z nich odváděla daň. Stížnosti poddaných vyhovělo moravské gubernium; Sobek tedy chtěl podržeti pro dominikál aspoň Babihůru, ale fojt se 6 sedláky žádali snížení nájemní doby ve prospěch vrchnosti jen na 50 let, místo natrvalo. Sobek je za to potrestal vězením, fojta Tomana Vajdu sehnal z gruntu a na jeho úřad dosadil svého lokaje Antonína Žurkovského. Pak chtěl na návod okolní šlechty odkoupiti pozemky na Babihůře od poddaných za 1 000 zl., ale ti pod vedením Jana Bára to odmítli. Rozmrzelý Sobek přikoupil pak statek Štáblovice a nutil Slatinské k robotám na tamějších panských realitách, jak zaznamenal učitel a kostelník Jakub Leikert k roku 1760.

Stále rostoucí útisk poddaných vrchnostmi vyvrcholil selským povstáním ve Slezsku roku 1766, takže Marie Terezie donutila vrchnosti k určitým úlevám. Další selské bouře v Čechách a z části i na Moravě vedly k vydání robotního patentu z roku 1775, jimž bylo pomoheno největším a nejmenším poddaným a odstranil nejkřiklavější zlořády. Po této úpravě vypadalo to na slatinském statku takto:

fojt vlastnil 150 měřic /jiter/ pozemků, nerobotoval, ale platil 2 zl. činže o sv. Jiřím a Václavu a 12 zl. místo dovozu vína; daň odváděl 18 a $\frac{3}{4}$ zl. Sedláci číslo 8, 14, 16, 17, 23, 25, 27 až 29, 34, z 94 až 97 jitry

polí odváděli 13 až 17 zl. ročně daní, vrchnosti 1 1/4 zl., husu, 5 slepic, měřicí ovsa a 18 vajec nebo za to peněžitou náhradu; z panské příze musejí upřísti 2 štučky, robotovati v zimě 3 dny týdně s volem a koněm a v létě k tomu navíc stavěli jednu osobu k pěší robotě. Polosedláci č. 9, 10, 18, 24, 31 a 36 až 52 jiter měli poloviční robotu, daně i naturální platy ve vejcích, ostatní však konali a odváděli jako rolníci. Mlynář č. 70 s 30 jitry odváděl 11,5 zl. daně, vrchnosti 15,5 zl. platu a musel jí chovati loveckého psa, jiných povinností však neměl. Zahradníci č. 11, 12, 21, 22, 26, 33, 35, 51-53 ve Slatině a č. 4-12 a 17 v Ohradě měli 6 - 24 jitra pozemků a povinnosti zhruba jako polosedláci, s platy 1,5 zl. až 5 zl. a s daňovou povinností 3 a 1/4 zl. až 4,5 zl., ale robotovali pěšky v zimě jednou osobou 3 dny týdně a v létě po celý týden /od 24. 6. do 28. 9./. Osm starých chalup ve Slatině č. 3 až 6, 30, 32, 48, 60, které měly půl až 4,5 jitra polí, odvádělo 1 až 2 zl. daní a kus příze do roka, ale jejich majitelé museli konati vrchnosti služby poloselské. Diety ve výši 7 kr. obdrželi jen přes vzdálenost 4 mil /32 km/. Osm malých chalupníků č. 34, 36, 39, 40, 42, 45, 49, 58 a všichni podruzi předli jednu štučku z panského ročně a robotovali po celý rok jednou osobou týdně pěšky. V zimě se pracovalo 8 hodin, v létě hodin 10 čistého času. Kromě toho byli však všichni poddaní povinni konati hlásku /noční hlídku/ střídavě při panských budovách, pomáhati podle potřeby jednou osobou z domu při mlácení za 15tý snop a podle potřeby i při koupání a střížii ovcí, při čemž však podobně jako ve žních měli dostati 2 x denně jídlo /hrách, kroupy, 2 knedlíky, malý bochníček chleba, mléko, a z dobré vůle vrchnosti prý i pivo/.

Chalupy a zahrady na panské půdě č. 54, 56, 57, 59, 61, 65-67 /dominikální/ užívaly 2-5,5 jitra panských pozemků, platily až 2 zl.,

■ Titulní list slatinského Kancionálu z 18. století

ale ostatní povinnosti měly jako staré chalupy rustikální, totiž 3-4 dny roboty týdně pěšky jednou osobou; podobné povinnosti měli i dominikalisté č. 1, 3, 9 a 13 v Ohradě a polozahradníci a chalupníci v Karlovicích, jichž bylo celkem 9. Mlýn v Karlovicích odváděl pouze peněžní a naturální plat. Tři nově usedlí chalupníci se 2 až 4 jitry na Novém Světě /Neuwäldler Häusler/ byli vůbec prosti robot, ale odváděli vrchnosti 4-6 zl. ročního platu. Dominikální chalupy bez polí ve Slatině č. 11-16, 41, 44, 46, 55, 64, 68 platily jen menší daně a poplatky vrchnosti a až na jednu z nich rovněž nerobotovaly.

Desátku faráři dávali rolníci půl až 1 měřice žita a ovsa podle vratislavské míry, na Zelený čtvrtek 2 - 4 vejce, fojt 6, o vánocích koledy fojt 17 kr., sedláci 7, polosedláci 3, zahradníci a chalupníci půl až 3 kr. platu a tolik též koledy ročně.

Ovšem daleko víc než roboty tížilo poddané nevolnictví, utužující se od sklonku 16. století a vrcholící v 18., totiž že se nesměli stěhovat, ženit, vdávat, dávat děti na řemeslo nebo studie bez dovolení vrchnosti. Také státní daně a vojenské odvody zatěžovaly poddané od 2. poloviny 17. století do počátku 19. století. Nevolnictví byli poddaní zproštěni roku 1781, kdežto robot a ostatních povinností vůči vrchnosti se zbavili většinou až roku 1848. Zatím co u drobných usedlostí ve Slatině byla výkupní cena celkem nevelká, platil prostředně veliký grunt až 250 z. ve stříbře výkupní sumu, která se mohla splácet ve 20 ročních splátkách do roku 1867.

Za starých dob byl centrem duchovního života pro několik obcí kostel Nanebevzetí P. Marie, který pravděpodobně tu stál již ve 14. století. Roku 1461 slyšíme o desátku pro něj z role v Zábřehu na hranicích Staré Vsi a Slatiny a roku 1468 o povinnosti odváděti k němu ročně funt vosku z jedné usedlosti. Roku 1586

byl tento plat převeden na fulnecký klášter, ale 1728 vrácen faře slatinské. Do Slatiny byly tehdy přifařeny Tísek a Bravinné z panství bíloveckého, dále Stará Ves, Děrné, Bílov a dočasně asi i Jílovec z panství kláštera fulneckého a Pohořílky z panství fulneckého. Ze všech těchto vsí náležel faráři slatinskému od rolníků desátek, /10tý obilní snop/. V poslední třetině 16. a počátkem 17. století přešla farnost dočasně do rukou nekatolických; nejznámější z pastorů byl Albrecht Taraska z Levice /1589-1595/, slovenského původu. V 17. století byli sem ustanovováni polští kněži pro nedostatek českých uchazečů; od roku 1631 spravovali farnost většinou členové augustiniánského kláštera ve Fulneku.

V roce 1687 byly odděleny od slatinského chrámu filiální kostely v Bílově a ve Staré Vsi, 1692 v Lukavci. Slatinská fara byla proto v letech 1687 až 1692 obstarávána kaplanem z Bílovce, ale pak na základě dohody přešla znovu do správy fulnecké augustiniánské kanonie až do zrušení tohoto kláštera v roce 1784. Odtud administratovali a farářovali zde většinou světští kněží. Nejstarší zvon z roku 1402 byl ulit v Brně nákladem Petra z Kravař na Helštýně a Slatině; roku 1627 byl prý zakopán pro válečné nebezpečí do země, poněvadž v Raduni vzali Mansfeldští zvony, ale roku 1705 při vyzvánění proti krupobití jej zvoník Tomáš Vavrečka prý svou neopatrností poškodil tak, že musel být přelit. Druhý z roku 1615 byl ulit na zdejším hřbitově z velikého lékárnického hmoždíře, třetí z roku 1696 ze stříbrného kříže rodiny Halamů a j. a čtvrtý z roku 1752 na náklad dvou občanů z Tísku. Tyto zvony se staly většinou obětí rekvizic z první a druhé světové války. Z těchto čtyř zvonů zachoval se pouze jeden.

Škola byla zde patrně už před 30. letou válkou. Výslovně se připomíná teprve roku 1642,

kdy na její udržování přispívaly obce Tísek, Lukavec, Slatina, jakožto i Bravinné a Stará ves, které tehdy byly ještě většinou české. Její budova byla ze dřeva. Roku 1785 byla postavena nová škola z kamene a z cihel za 316 zl., z čehož 115 zl. věnovala vrchnost, 40 zl. obec Slatina, 24 zl. Tísek, 12 zl. Bravinné, 1 zl. Výškovice, 40 zl. se utrhilo za dřevo ze staré školní budovy, 8 zl. se sebralo na darech a 72 zl. půjčil tehdejší rektor Žurkovský, jehož děd pocházející z Polska přišel sem v polovině 17. století jako panský služebník, mnoho cestoval a vykonal dokonce pouť do Palestýny, jejíž zajímavý český popis se dodnes zachoval.

Slatina bývala vždy českou nebo z převážné většiny českou vsí, jak dokazují především vedle přímých zpráv i jména obyvatelstva: roku 1461 se připomíná nějaký Jakub Klečka, 1468 Matyáš Kudlík, 1501-1516 fojt Jan, 1522 Jiří, 1559 Hanka Zaywartová. V letech 1578-1586 se tu vyskytují příjmení Bartoň, Duchoň, Fojtík, jinak Fojtičný, Hajný, Hudec, Jarolím, Král, Kučera, Latiník - jinak Lazisk /Lazecký?/, Michálek, Pavlík, Pazderník, Stodůlka, Tobolka, Tomíček, Útrata, Válka /Valík, Vališ/, Vavruška, Zahradník; křestní jména byla všechna česká. Fojtství bylo před rokem 1580 v rukou rodiny Pavlíkovy, odtud do 2. třetiny 18. věku v rukou rodiny Vajdovy. Fojt, jakožto reprezentant obecní samosprávy, vykonavatel nižšího soudnictví a prostředník mezi vrchností a poddanými až do poloviny 18. století nerobotoval a měl i některé jiné výsady, jako právo čepovati alkoholické nápoje, ale konal daleké fůry a odváděl platy peněžité i naturální jako jiní poddaní, jak bylo výše uvedeno. K ruce měl několik radních volených z obce, obecním písařem byl učitel. Tak to trvalo až do roku 1750, kdy obec počalo reprezentovati volené zastupitelstvo; volili je jen lidé, kteří vlastnili určitý majetek, rozdělení podle zámožnosti do tří tříd, avšak jen muži. Ústní jednání na obci se dalo skoro česky, ve vnějším

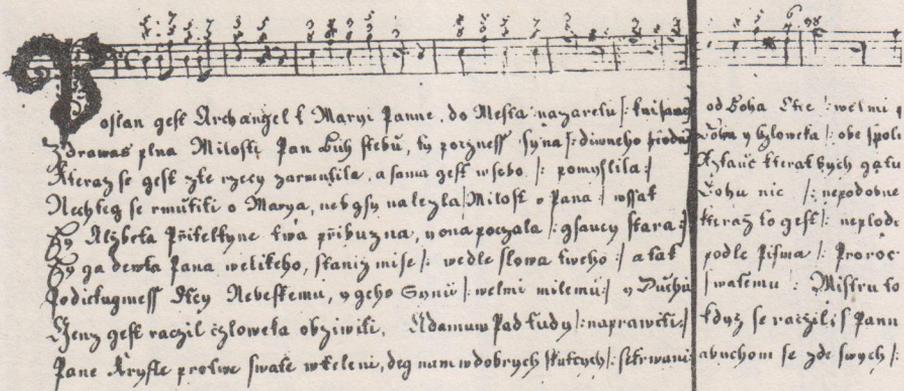

Drawas Maria, Milosti plna, tak gest pozdravena, Angelem ctva Anna, Maria Slavošlawena:
 Anna Marya, ty Sona pocznest, tiercho w swem swatem Ziwote poneseš, a geho ctva Matku buče.
 Marya Anna, gest se wlella, a hued łodpowedi łosłowi Dozimiu, presmutna diwka gest wlella.
 Angele Dozi, to był nemuze, neb me smutne Serce z docho w łom swelle, nepoznalo gestu muze.
Drawas Maria, Milosti plna, Duch swaty zjwyłi, wstaupi wte kych łosłi, tak Angelem gest sprawena.
 Na to Anna tak, odpowedała, Ty diwka sluzebni negsem toho hodna, stau se tak, gal gsem sluzela.
 I hued Duch swaty, do ni gest wstaužil, dogegiho z wota łdziej gest wistoti, oddud se naroditi mel.
Drawas Marya, Milosti plna, stoho bud pochwalen w trog osobach geden, Marya Anno dułtozna.

Drawas bud Marya Anno, z Nebe kwitku gysta ano Tyo nad zenu wozehnana, Tobet neni rowna zadna.
 Wozehnany plod kwitku swatu z Ducho swateho łozaty, Jezus tu Pan weliku, łosłony hoden wstelit.
Maryja Matko Dozi, do łlas nestišebo z Dozi łodnam briffnyim Milostima, proz za nas mileho Sona
 Mni, y w hodini łurki łowz ma Duši z Tila giti, z łam as Iste hruzu Diabelste, łomoz ł radostnebeste.

Ukázka ze slatinského Kancionálu z 18. sto-
 letí - písně zpívané v té době ve slatinském
 kostele

Dostan gest Archangel k Maryi Janne, do Nlesia nazaretu: kaisar od Boha Stic: velmi y
 Drawas plna Milosti Jan Duch stebū, ty porzness syna: diwného piodu: dom y bylonek: obe spoli
 Kteraz se gest zle vzecy zamusila, a sama gest w sebo: pomyslila: K slauc kiral bych galu
 Nechtig se rnuřiti o Marya, neb gsu na lezla: Milost o Jana: wstat Bohu nic: nepodobu
 K Alžbeta přitelkyne twa přibuzna, w ona pozgala: g slaucy skara: kteraz to gest: neplode
 Dy ga dewla Jana welikeho, staniz mise: wedle slowa tweho: a tat podle pisma: Pro roc
 Godidugness Stey Nebestemu, y gcho Sonu: velmi milemu: y Duchu swatemu: Mistru to
 Gony gest raził izloweta obzjiviti. Udamun pad tudy: naprawiti: fdyz se raził: f Janu
 Jane Aryste prolowe swate w teleni, deg nuni w dobrych statych: skřivanu abuchom se zde swych:

1. ictime: aby gi zwestowal, a, zyla mile.
 2. wedle Ducha swateho spůsobu.
 3. Matka byla: fdyz sem nikdy Muzi nepoznala
 bymat, neffraichug se swoliti o Marga
 u nazwana: k tomu slisky Mchey gal w zimie ma.
 leho: w tili se gest Egn obba zivcho.
 mu: gedinemu Janu Bohu nassmu.
 4. naroditi: potom teze na Swalem křiži umiti:
 Gřichu w tati: potom stebū w nebi wozny přibymali

Ukázka písně ze sla-
 tinského Kancionálu
 z 18. století

písemném styku užíváno češtiny i němčiny, avšak
 obecní zápisy a účty byly vedeny v minulém sto-
 letí jen německy.

Příliv Němců do Slatiny začíná poznenáhla
 od 17. století. Roku 1616 utekl odtud šafář A-
 dam Ungeroth i s rodinou na panství fulneckého
 kláštera. Po 30. leté vojně zbyly zde pustiny
 Brumovského, Kellera, Kováře, Lukše, Skály a
 Zahrádky. Příjmení ostatních poddaných byla

Beneš, Brusman, Capek, Fryšta, Glos /Klos/, Grečka /Gretzner?/, Hahn /Hon/, Herrmann, Hoppe, Hynda, Jarolím, Jurečka, Knopp, Konečný, Kunz, Kůrka, Liška, Myška, Nagel, Nezdárný, Ocásek, Pavlík, Poláček, Scheffel, Schindler, Sokol, Stokláska, Vajda, Vavříčka, Vodka, Winde, Žurek; do roku 1750 přibyla na usedlostech příjmení Braník, Falhar /Balhar?/, Charvát, Šúkup.

Z téže doby pochází i nejstarší, jistě ne úplný soupis pomístních názvů tehdy ve vsi užívaných, které potvrzují její českost. Byly to Babíhůra, Čtvrtě, Keřky, Na kůtě, Na lávky /?/, Na Miloštince, Na Ohradcké, Na prostřední, Na sedlisku, Na Ujačce, Opletinka, Plané polo, Po říčkách, Pod Havliskú, Pod Naplátky, Pod pivovarem, Podle panského, Stračina, Stipka, Široké, U hranic, U hučnice, U kostelního lesa, U obecního lesa, U Okružlíka, U rybníka, U suché lúky, U velké a malé říky, Úzká, V horním polu, V kopřivkách /jedlový les/, V Lazoch, Za dědinum, Za říkum, Zábřeh, Záhumení.

Také přímé zprávy, zejména církevních pramenů a statistik označují v 17. až 20. století Slatinu i s osadami za českou nebo převahou českou. Přitom počet domů a obyvatelstva vcelku neustále donedávna zůstal, jak patrně z tabulky, otištěné v pamatníku k otevření kulturního domu ve Slatině roku 1966. Na tomto místě lze doplnit, že roku 1619 měla Slatina 26 usedlostí, po 30. leté válce 23 domů osedlých, totiž schopných platiti daně a 6 pustých. Roku 1749 se čítalo ve Slatině 16 sedláků a polosedláků i s fojtem, 11 zahradníků i s mlynářem, 8 starých chalup bez polí na obecní půdě, 16 nových chalup a 10 výměnkářských chalup na selské, konečně panská stavení, /zámek, dvůr, palírna, pivovar/, dále fara, škola a obecní pastouška. V Ohradě bylo zjištěno 10 zahradníků a 4 chalupy bez polí, v Karlovicích 7 chalup bez polí. Roku 1763 se napočítalo ve Slatině s osadami 429 obyvatel

v 73 domech, v roku 1771 měla Slatina 412, Karlovice 79, Ohrada 109 českých obyvatel. Do roku 1801 vzrostl počet domů ve Slatině na 75, v Ohradě a Karlovicích bylo po 18 domech. Roku 1842 bylo ve Slatině i s osadami 1016 obyvatel ve 126 domech, z čehož byly 2 větrné mlýny ve Slatině a 1 v Karlovicích. Roku 1846 čítala samotná Slatina v 81 domech 322 mužů, 337 žen česky mluvících. Ve sčítáních z let 1880 - 1930 německá menšina nikdy nedosáhla jedné pětiny a neustále klesala. V roku 1930 bylo tu například zjištěno celkem 16 Němců a 14 cizozemců s 1018 obyvatel. Ovšem za říšského sčítání v roku 1939 hlásilo se ve Slatině i s osadami z 1036 obyvatel 48 Němců.

A nakonec hrstku zajímavých událostí a živelných pohrom. Podle nedosti spolehlivých kronikářských zpráv byla prý roku 1427 při tažení husitů proti Fulneku zabita také držitelka tvrze Slatiny Afra z Vojnic, roku 1479 prý 2 x do roka uzrálo ovoce na stromech a po dvě léta téměř nebylo zimy. Roku 1525 postihlo prý celé okolí zemětřesení, až domy pukaly. Této zprávě by snad bylo možno věřit, poněvadž o zemětřesení ve Fulneku v 16. a 17. století jsme zpraveni ze spolehlivých soudobých pramenů. Roku 1556 zničilo krupobití veškerou úrodu, roku 1590 vichřice shodila několik domů a 1607 poškodily kobylinky úrodu i stromoví. Nakolik byla Slatina postižena morovou ranou z roku 1606, která řádila v celém okolí, nejsme zpraveni. Roku 1690 vyhořela tvrz, dvůr i pivovar; požár byl patrně založen. Další velké požáry zuřily tu v letech 1700, 1775 a 1811, kdy pokaždé vyhořela část obce. Roku 1740 vyvrátila vichřice polovinu obecního lesa, převahou jedlového.

Roku 1755 byly zvýšeny ve Slatině daně zhruba o 60 %, neboť roku 1676 bylo naměřeno jen 3 a 5/16 berního lánu, ale 1754 již 5 a 1/16 berního lánu. Roku 1778 za tak zvané „bramborové války“ s Fruskem stály Slatinu vo-

jenské příprěže a dodávky 160 zl. Pokusu vrchnosti, která se roku 1799 chtěla zmocnit kusu obecního lesa, se obci podařilo zachránit.

III

Stalín

1574 o v. Kateřině. Kn. Simon Chřimovský rod. Bernard Pazma na Přelvi; je jím od r. 1572 farářem d. yu ga 2 letě obilí suchého ze vsi Tišek a ze v. Praviměho, k tomu vsi k. Paas je přísluší more výdaje nemí lody g. Tišku 2 maldy a 2 čtv. rži a 2 maldy a 2 čtv. ova, z Praviměho 16 čtv. rži a 16 čtv. ova. — Poruč: Jiří k. Rozhon g. Kupáři; ledem a Jan Stalín ze Sladěnky br. vl. jako nápadníci toho podací — Im Louva.

R. 1578 p. Bernard podvalil se je to viesko výdaje byli má. P 8 f. 171.

1573 rod. Alexandra Kanyš na Leskovi místodržitelu v svíd., je před n. polka lety Beneš Pazma farář Stal. tom Desátek vydávati zbožně vel a je po tom on Alexandr d. Benešovi P. poručení od Mce brinesl, je lide kned ten Desátek vydávati museli P 8 f. 172.

Ukázka z t. zv. Zukalovy pozůstalosti

■ ČSPO

Hasičský sbor ve Slatině, jako většina spolků kulturních, tělovýchovných či hospodářských, které v druhé polovině minulého století v naší vlasti vznikaly, sehrál významnou úlohu v procesu formování a uvědomování českého lidu. Protože sledoval výlučně veřejné prospěšné cíle, vykonal záslužnou práci nejen na poli hospodářském, ale i kulturním.

Je to nejstarší spolek v obci. Byl ustanoven v roce 1883 bratry Františkem Banertem, Františkem Niklem a Rudolfem Stanovským. Brzy se však rozpadl. Ze zbytku finanční hotovosti zakoupil rozpadavající se sbor mladé lípky a vysázel je na návsi, kterou dosud zdobí.

26. února 1888 byl hasičský sbor ustanoven znovu a definitivně Ondřejem Vavrečkou. Ondřej Vavrečka vykonával v té době funkci starosty obce. Zakládajícími členy sboru byli: Ondřej Vavrečka, Vincenc Bajnar, Hugo Stein, Edmund Erbach, Petr Ocásek, Cyril Vavrečka, Antonín Balner, Vincenc Vajda, Josef Vidlák, Josef Vavrečka, Bernard Vidlák, Ignác Frgala, Josef Srubek, Josef Stanovský, Jindřich Fešár, František Ocásek, Max Seidler, František Falhar, František Stanovský, Rudolf Gráf, Libor Žurek, Rudolf Seidler, Rudolf Beilner, Antonín Ertl, Teodor Jestříbek, František Boháč a Josef Klos.

Hasičský sbor se stal organizací se samostatnou právní subjektivitou a začal vyvíjet činnost podle vytyčeného programu na základě schválených stanov.

Vedení bylo zpočátku v jazyce německém. Německé stanovy sboru přeložil do češtiny v roce 1895 velitel Rajmund Stanovský a bylo zavedeno české velení. Jeho přičiněním zakou-

pil sbor dvě stříkačky; čtyřkolovou dvou-
proudni a dvoukolovou jednoproudni. Sbor pra-
videlně cvičil a zúčastnil se hašení mnoha
požárů v obci i v okolí.

V roce 1907 převzal velení sboru učitel
Emil Kaluža a založil hasičskou pohřební po-
kladnu a hasičskou spolkovou hudbu. Hudbu ří-
dil kapelník Gustav Klos a Arnošt Blašík.
V roce 1913 u příležitosti župního sjezdu,
který se konal ve Slatině, byl utvořen spolek
hasiček. Do sboru se tenkrát přihlásilo 27
děvčat.

První světová válka sbor krutě postihla.
Většina mladých hasičů odešla do válečné vřa-
vy a sbor vyvíjel jen malou činnost. Na bojiš-
tích 1. světové války zůstali čtyři bratři ha-
siči. Po těžkém válečném období se hasičstvo
obce v mladém Československé republice plně ob-
novuje. Radost z ustavení samostatného česko-
slovenského státu byla mezi místním hasičstvem
neutuchající. Hasičstvo, jak je patrné ze záz-
namu v kronice, s vděčností a s hlubokou úctou
vítalo návrat prvního presidenta T. G. Masary-
ka do vlasti a velmi si cenilo jeho zásluh o
vytvoření samostatného státu Čechů a Slováků.
Hasičstvo darovalo veškeré síly pro rozkvět
vlasti a sboru.

Ustavení dorostu v roce 1922, obětavost
členstva při požárech i začínající kulturní
činnost sboru jsou toho dokladem. Vždyť v tom-
to období byl slatinský sbor v rámci župy jed-
ním z nejlepších.

V roce 1928 oslavil sbor své 40. výročí
trvání. U této příležitosti byla sborem vydána
malá brožurka o dějinách obce, o existujících
spolcích, politických stranách a o práci zástu-
pitelstva obce.

V roce 1932 došlo ve vedení sboru ke kri-
zi. Sbor byl na krátkou dobu rozpuštěn, ale
zásahem župních činitelů brzy znovu ustaven.

V roce 1937 měl sbor 45 členů činných, 5 členů bez výzbroje, 26 členů přispívajících a 7 členů čestných. V té době sbor zajišťoval školení civilní protiletectvé obrany. Schylovalo s k Mnichovu.

Rok 1938 byl rokem jubilejním. Sbor oslavoval 50. výročí svého vzniku. Slavnost byla odložena na podzimní měsíce a zúčastnilo se jí na 300 hasičů ze všech okolních obcí, dokonce německý sbor ze Staré Vsi a sbor továrníka Salchera z Bílovce. Brzy nato vzplála druhá světová válka. Ze sboru byla učiněna polovojenská organizace s německým velením. Do sboru byli nakomandováni mladí lidé a sbor měl tenkrát největší počet členů. Odumřel kulturní i společenský život v obci. Lidé se scházeli velmi opatrně a mluvili jen s důvěrnými přáteli. V říjnu 1940 byl zatčen bratr Alois Vajda z Nového Světa a vězněn v koncentračním táboře až do příchodu Rudé armády v roce 1945. Na cestě k domovu podlehl dlouholetým útrapám a zemřel v Roudnici, aniž spatřil své drahé a blízké. Posmrtně byl jmenován čestným členem a na jeho rodném domku mu byla sborem odhalena pamětní deska. Několik bratrů hasičů bylo během nacistické okupace přechodně vězněno.

Rok 1945 byl rokem vítězným. Občané se dočkali svého osvobození. Obcí se provalila fronta. Při osvobozovacích bojích vzniklo po oboustranné dělostřelecké palbě několik požárů. Jejich hašení však bylo znemožněno prudkou kulometnou palbou obou bojujících stran. Válečné běsnění trvalo naštěstí jen dva dny.

Prvním velitelem po osvobození byl prozatímně zvolen bratr Hugo Žůrek a po valné hromadě v roce 1946 převzal velení sboru Antonín Nikel. Do sboru vstoupili mladí obětaví

muži a mnozí z nich dodnes plní svědomitě a odpovědně úkoly sboru.

Podstatně se zlepšilo materiální vybavení sboru. Sbor zajistil stříkačku PS 8 se vším příslušenstvím, postupně PS 16 a zásluhou bratra Hugo Žúrka bylo staré nákladní auto renovováno na požární vozidlo. Po válce vyvíjel hasičský sbor také bohatou kulturní činnost. V režii Roberta Seidlera sebral s úspěchem několik divadelních představení, pořádal osvětové přednášky a rozvíjel společenskou zábavu. V roce 1949 obdržel sbor nový název - Československý svaz požární ochrany a členové sboru se plně zapojili do budování socialismu v naší vlasti. Zúčastnili se veškerých budovatelských akcí v obci a při hodnocení byli vždy na předních místech.

Materiální vybavení sboru v roce 1971

1 požární vůz Tatra 805

1 požární stříkačka PS 8

1 požární stříkačka PS 16

Výzbroj a výstroj s příslušenstvím

Počet členů: 63 mužů a 13 žen.

Časový přehled vedoucích činitelů sboru:

1888 - 1890 Ondřej Vavrečka

1890 - 1892 František Boháč

1892 - 1894 Antonín Langer

1895 - 1907 Rajmund Stanovský

1907 - 1911 Emil Kaluža

1911 - 1913 František Hauptman

1913 - 1914 Rudolf Lindovský

1914 - 1916 František Hauptman

1916 - 1918 Josef Klos

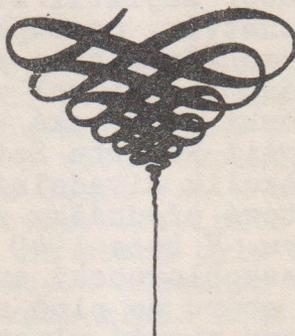
1918 - 1926 Rudolf Lindovský

1927 - 1929 Antonín Krejčí

1929 - 1932 Rudolf Lindovský

1932 - 1933 Ludvík Ulrich

1933 - 1936	Rudolf Lindovský
1936 - 1938	Hynek Stanovský
1938 - 1957	Hugo Zůrek
1957 -	Antonín Jedlička

ČS OZS

KLOS MILOSLAV
jednatel

Místní organizace Československého ovocnářského a zahrádkářského svazu ve Slatině byla založena 8. 2. 1960 jako kladný ohlas po úspěšných přednáškách přítele inž. Karla Parobka z Opavy.

První a zakládající členové byli: Vajda Oldřich, Krayzel Oldřich, Schindler Bohumil, Stilner Alois, Jedlička Václav, Kadula Alois, Fešár Jaroslav, Vidlák Ferdinand, Vidlák Bernard, Vajda Oskar, Klos Miloslav, Binar Bohuslav, Klein Albert, Illík Čestmír, Moša Jan, Falhar Rudolf, Falhar Karel, Vidlák Evžen.

Zakládajícím předsedou byl dosavadní předseda přít. Vajda Oldřich. Činnost organizace byla zpočátku zaměřena na přednášky, které měly poskytnout členům základní vědomosti. Byl to vlastně celý cyklus přednášek navazujících na sebe a trval dvě zimní období včetně jara a léta. Přednášky byly velmi zajímavé. Svědčí o tom průměrná účast 29 posluchačů i z řad dosud neorganizovaných

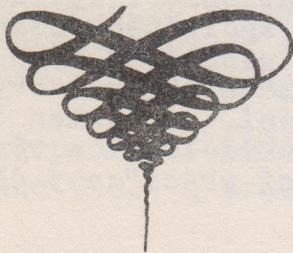
zahradkářů. Byly zaměřeny na pěstování ovocných stromů, pěstování zeleniny a pěstování okrasných květin včetně pokojových. Přednášejícími byli inž. Parobek Karel, inž. Kostelný, inž. Moravec, inž. Procházka, prof. Zika, přítel Krejčí, přít. Křenek, inž. Kohout.

Činnost se dále rozvíjela na schůzích, kde byly promítány odborné filmy nebo světelné obrazy se zahradkářskou tematikou. Pravidelně každý rok se koná jednodenní nebo dvoudenní zájezd autobusem na různé výstavy /Flora Olomouc, výzkumné ústavy, šlechtitelské stanice/. Pro své členy i ostatní občany jsou zajišťovány ovocné stromky, brambory sadbové rané, umělá hnojiva, rašelina a pod. Ve spolupráci s MNV pomáháme při zkrašlování a zvelebování naší obce.

V říjnu roku 1967 jsme uspořádali výstavu ovoce a zeleniny za spoluúčastí pobočky včelářů a mysliveckého sdružení. Bylo překvapením pro naše občany i cizí návštěvníky, kolik krásného ovoce a zeleniny se na našich zahrádkách vypěstuje.

Za několik let existence svazu vzrostl počet členů z 18 zakládajících na 69. Organizace vlastní také odbornou knihovnu.

Naším úkolem je pomáhat MNV při zvelebování obce, vlasti, vzdělávat naše členy tak, aby dosahovali velkého výnosu kvalitního ovoce a zeleniny ze svých sadů a zahrádek pro sebe i pro svou rodinu a přebytek odvedli do sběrů pro zásobování ostatních pracujících.

■ VÝVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ VE SLATINĚ

Jan STANOVSKÝ -
ZE ZÁZNAMŮ JZD

Slatina byla jednou z 54 obcí v republice, které v prvním roce pětiletky 1949 podle směrnic o nůstosti přechodu zemědělství ve společné hospodaření se daly cestou pokroku. Lidé odvážní se pustili do zápasu se starým světem. Když si přečteme brožuru "20 let JZD" z roku 1969, všimneme si, že většina z nich vydržela a jen jednotlivci odpadli.

Od roku 1953, kdy naše JZD III. typu sdružilo dobytek, stroje a pozemky a hospodařilo na 153 ha, můžeme sledovat stálé upevňování a růst výkonů. V roce 1957 začala vesnická organizace KSC s neúnavnou agitací pro přeměnu celé obce v socialistickou. Výsledek se dostavil. Od 1. ledna 1958 se hospodařilo na 509 ha, počet členů vzrostl z 33 v roce 1953 na 151, majetek dosáhl hodnoty 2 milionů Kčs. Po zrušení bíloveckého okresu 1960 byla sloučena družstva Slatina a Výškovice s celkovou výměrou 665 ha. Po odloučení Karlovic v roce 1963 zůstává až dosud výměra 594 ha zemědělské půdy, z toho 491 ha orné. V roce 1968 překročila hodnota majetku 6 a 1/4 milionů Kčs, počet členů 198. Z tržeb přes 5 mil. Kčs bylo vyplaceno na odměnách 2 mil. Kčs.

Na slavnostní schůzi 15. 2. 1969 bylo hodnoceno 20 let společného hospodaření, JZD převzalo "Čestné uznání za významné výsledky na úseku soc. zemědělské velkovýroby", 11 členů čestná uznání, s. Herman odznak "Vynikající pracovník zemědělství a výživy", s. Cihlár "Za vynikající práci" a 5 členů pamětní medaile.

K 31. 12. 1970 majetek družstva 8,687 mil. Kčs je zatížen dlouhodobým úvěrem 1,237 mil. Kčs, který se pravidelně splácí a bude vyrovnán do sedmi let. Hodnota zvířat je 2,350 mil. Kčs, rezervní fond 888 tis. Kčs. Z tržeb na rok 1970 bylo vyplaceno 5,7 mil. Kčs na odměnách a ONV bylo odvedeno 248 tis. Kčs, ze státních prostředků bylo vyplaceno 101 tis. Kčs na nemocenské dávky, 47 tis. Kčs přídatků na děti, 20 tis. Kčs na dávky v mateřství, t. j. celkem 2,418 mil. Kčs. Za vnesený inventár je členům splaceno 70 %, zbytek 211 tis. Kčs bude vyrovnán do dvou let.

Vysoké finanční částky odčerpává investiční výstavba. Kravín ve Slatině stál 1,382 mil. Kčs a zabudované stroje v něm 214 tis. Kčs. Dílny stály 375 tis. Kčs, přístavba garáží 45 tis. Kčs. Nyní se budují bytové jednotky a kanceláře v hodnotě 732 tis. Kčs. Pozemky se zlepšují meliorací /za poslední 2 roky 11 1/4 ha/. Na opravy budov se v těchto dvou letech vynaložilo 245 tis. Kčs, na opravy cest 83 tis. Kčs. Vysoké částky potřebuje mechanizace, /uvedeno v tis. Kčs/:

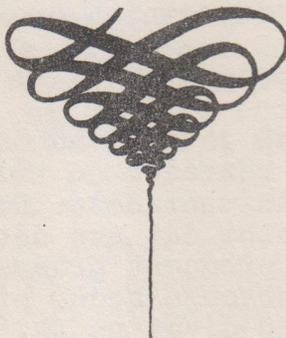
	1969	1970
nákuo strojů a dopravních prostředků	246	265
náhradní díly a opravy	480	430

V našem JZD je obtížná organizace práce; krmivo se musí rozvážet do tří osad, těžkosti jsou se získáváním mládeže. Rodiče žáků naší ZŠ nejsou ochotni dát své děti do zemědělství, ale dávají přednost průmyslu a školám. Na našich polích pracuje hodně přestárlych žen, které se nemohou dívat na to, že by úroda nebyla sklizena.

Z výsledků produkce 1970 uvádíme: z 260 ha bylo sklizeno 5 824 q zrnin; nejlepší výnos

dala pšenice jarní 30,2 q/ha. Sklizeň brambor 6 455 q /154 q/ha/, 262 q stonků lnu /35 q/ha/, 285 q řepky /14,3 q/ha/, 3 609 q sena, 4 820 q senáže, 4 916 q siláže. Těto dobré krmivové základně neodpovídají plně výsledky dosažené v živočišné výrobě. Dojivost na jednu dojnici za rok 1970 činila ve Výškovcích 2 409 litrů, na Novém Světě 2 378 a ve Slatině 2 195 litrů mléka. Dodáno bylo 433 tis. litrů mléka. Ve výrobě masa byly přírůstky na kus a den: telata a jalovice 0,55 kg, býci 0,77 kg, vepři 0,47 kg. Dodáno bylo 1 269 q masa. Neuspokojivý je odchov 14,4 selat v průměru od jedné prasnice.

Úkolem a cílem JZD je odstranit příčiny vysokého hynutí selat, zvýšit dojivost, docílit řádné péče o svěřené stroje a snížení nákladů na údržbu, omlazení věkového průměru družstevníků. Podle usnesení XIV. sjezdu KSČ se plánuje kooperace sousedních družstev. Bude vytvořeno středisko C₁ z JZD Niva Lubojaty, JZD 1. máj Slatina, JZD Tísek. Cílem kooperace je lepší využití těžkých mechanizačních prostředků, specializace v živočišné výrobě a snížení výrobních nákladů.

■ MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ

Z připravované kroniky - Jan Stanovský

V letech 1908 - 1910 byl majitelem panskvů, lesů i honitby ve Slatině Karel Dobner von Dobenau. Honů se mohli zúčastnit jen obecní radní. Po vzniku samostatného státu 1918 byla honitba pronajata dvěma Ostravákům. Na hony byli zvaní Jindřich Ocásek, Vojtěch Boháč, Rudolf Herman. Po krátké době byla utvořena myslivecká komuna, nájemcem honitby byl Antonín Langer, členy komuny František Bohuš, Jindřich Ocásek, Vojtěch Boháč, Rudolf Herman, Petr Klein, Stanislav Gráf, Josef a Rudolf Srubek a František Lazecký z Nového Světa. Krize roku 1930 donutila obecní zastupitelstvo pronajmout honitbu Egonu Salcherovi, továrníkovi z Bílovce, jinak hrozilo slatinským dělníkům propuštění z práce v jeho továrně. Salcherovi patřil revír od Staré Vsi k Výškovcům po levé straně od silnice, pravou stranu měl pronajatou Karel Pateiský. Salcher si zval na hony Němce z Bílovce a Staré Vsi; ze Slatiny se jich účastnili jen dva členové přísežné stráže. Za okupace měl honitbu MUDr. Hinner, na honech jen Němci, ze Slatiny jeden člen přísežné stráže.

Po osvobození 1945 byla utvořena lidová myslivecká společnost, předsedou zvolen Jindřich Ocásek, mysliveckým hospodářem Josef Herman, který tuto funkci zastával 20 let. LMS čítala 10 členů. Po smrti Jindřicha Ocáska 1951 byl předsedou Robert Handl, po něm Josef Herman. Nyní je předsedou mysliveckého sdružení Oldřich Klement, hospodářem Karel Ocásek ml.

Honební plocha měří 956 ha a je trvale dobrým revírem na zvěř sparkatou /srnčí/. Po okupaci byl v revíru nedostatek zajíců i pernaté zvěře. Výjimkou byl rok 1949, kdy na

polním honu bylo střeleno 118 zajíců. Po několika dalších let pro nemoc a špatné jarní podmínky byly slabé myslivecké žně na zajíce. Klimatické podmínky v revíru nejsou pro zvěř příznivé, a proto je nutno o ni pečovat v době zimního strádání. V revíru je 9 krmelců pro srnčí, 5 krmelců zaječích a 9 zásypů pro bažanty. Myslivecké sdružení obhospodařuje 1 ha půdy od JZD, kde pěstuje zrniny, píce a topinambury.

Dobrá péče v době zimní i jarní udržuje průměrný roční odstřel bažantů 100 - 110 kusů /bažantích kohoutů/. Ovšem stavy koroptví jsou stále nízké, i když je v zimě o ně pečováno a mají možnost si vyhledávat zelené krmivo. Po 2. světové válce není možno zvýšit jejich stav, zvláště od doby, kdy ubylo úkrytů na mezích a těžké mechanizační prostředky ničí hnízda koroptví i bažantů.

S okolními sdruženími se udržuje přátelská spolupráce, a to s MS v Tisku, Staré Vsi, Bílovci a Děrném. Členové jsou zváni na hony, udržuje se myslivecká tradice: veselé poslední léče s mysliveckým soudem a pasováním nových adeptů myslivosti. Plesy a myslivecká kuchyně mají dobrý zvuk i v okolí.

V kynologii /výchově loveckých psů/ má naše sdružení prvenství v okrese. Z osmi lovecky upotřebitelných psů obstálo u podzimních zkoušek pět na výbornou a dva na velmi dobrou.

Myslivecké sdružení je aktivní složkou národní fronty, plní své povinnosti, spolupracuje s JZD; každý člen odpracuje ročně v JZD 30 hodin a v akci zvelebení obce 20 hodin. V loveckých zařízeních a na zvěřních poličkách odpracuje ročně každý člen MS dalších 30 hodin. Na stůl pracujících dodává ročně 700 kg chutné zvěřiny.

OSVĚTOVÁ BESEDA

Po osvobození v roce 1945 začala v naší obci pracovat osvětová rada, která u nás organizovala politicko-kulturní život. Předsedou byl ředitel školy František Lindovský.

Význam osvětové rady stoupl až po roce 1948, kdy činnost jednotlivých organizací byla sjednocena. V roce 1949 byla vytvořena lidová akademie, která řídila nejen činnost v naší obci, ale i v sousedních obcích. V roce 1951 byla tato akademie přejmenována na újezdní osvětovou besedu. Předsedou byl stále František Lindovský.

Od roku 1953 byl správcem osvětové besedy Jan Stanovský. V této době byla dobrá ochotnická divadelní činnost. Režisérem byl Robert Seidler. Hrál se ve starém sále u Langrů. Jeviště bylo majetkem TJ Sokol. Bylo dřevěné, kulisy potaženy plátnem. Ochotníci rádi vzpomínají na dobu, kdy si museli nejdříve postavit jeviště na dřevěné "kozly" a stoly a pak mohli teprve hrát. Je zajímavé, že v té době ochotníci dosáhli úspěchu i v rámci okresu. V roce 1961 vyhráli okresní divadelní přehlídku v Libhošti. V té době byl již osvětářem Jiří Hon a režisérem František Lindovský č. 40, /oba od roku 1956/. Pro bohatou kulturní činnost byl starý sál nevyhovující; proto se začalo jednat o stavbě kulturního domu, jehož stavba vyla zahájena v roce 1959. Bohužel, v té době začala konkurovat ochotníkům televize. Poznali, že nejsou schopni uspokojit svým hereckým výkonem rostoucí nároky diváků; proto v roce 1964 bylo sehráno poslední představení divadelního souboru OB ve Slatině.

Od roku 1949 sehrála OB svou úlohu při socializaci vesnice. Pomocí názorné agitace vysvětlovala lidem přednosti společného hospodaření a seznamovala občany s výsledky JZD.

Součástí OB je hudební odbor, který pracuje úspěšně až do dnešní doby. Ročně provede průměrně 50 produkcí. Tento odbor má dvě hudby - taneční a dechovou. Vedoucím obou hudeb je Ladislav Falhar. Součástí OB je i mužský pěvecký sbor, který vystupuje při slavnostních příležitostech. Do roku 1965 byla pod správou OB také lidová knihovna, která měla asi 2 tisíce svazků. Knihovníkem byl od roku 1945 Vojtěch Klos. V roce 1965 byla knihovna převedena pod správu Obvodní knihovny v Bílovci. V letech 1964 až 1966 organizovala OB zájezdy na předplatné do Státního divadla v Ostravě a Slezského divadla v Opavě. Předsedou OB od roku 1964 je František Stanovský.

V prosinci 1966 byl otevřen nový kulturní dům, který převzala do správy OB. Průměrně každým rokem pořádá v něm OB 12 akcí. Za 4 a půl roku navštívilo kulturní akce OB v kulturním domě 14 200 diváků. Stálými účinkujícími u nás jsou divadelníci z Vítkovic, Rožnova, herci ze Státního divadla v Ostravě, Slezského divadla v Opavě, Těšínského divadla a dokonce už u nás 4 krát vystoupila i naše první scéna - Národní divadlo z Prahy.

Za tuto krátkou dobu jsme získali mnoho přátel mezi umělci, kteří velmi rádi k nám znovu přijíždějí. Záleží proto na nás všech, abychom hojnou účastí na akcích vytvořili dobré prostředí hercům i všem návštěvníkům našich kulturních akcí.

Národní podnik Koh-i-noor Bílovec
a jeho vztah k obci Slatině

Nositel Řádu práce, národní podnik Koh-i-noor v Bílovci, připojuje také svou zdрави u příležitosti oslav 600 let jubilea obce Slatiny.

Závod Koh-i-noor v Bílovci byl založen v 60. letech minulého století rakouským továrníkem Ferdinandem Salchrem, spolujednatel firmy Mathias Salcher a synové ve Vídni. Tohoto období, kdy soukenický průmysl v městě stagnoval, využil zakladatel k tomu, aby z Vídně do Bílovce přeložil výrobu zaměřenou později na spotřební drobné kovové zboží. Správná volba výrobního programu a levné pracovní síly zvyklé rytmu továrního průmyslu zajistily brzy Salchrům dobré hospodářské výsledky.

Salchři začli zpočátku s výrobou kanafasu a hlavně knoflíků, které se vyráběly nejen v různých velikostech, ale i různých druzích jako knoflíky nítěné, knoflíky z rohoviny, kovů, filigrany, knoflíky niklové, fantastické, dřevěné, z umělých hmot, knoflíky stiskací, patentní a kamenáčové. Výroba se později rozšířila o obuvní kroužky a přezky, dále o výrobu psacích a kreslicích per, součástí pro stejno-kroje a lyžařské vázání.

Po roce 1945 obnovený závod s názvem Koh-i-noor zaujal velmi důležité postavení v národohospodářské spotřebě a zaměřil se speciálně na výrobu drobného kovového zboží pro obuvnický a oděvní průmysl s rozšířením výroby lyžařského vázání, lyžařských holí, konfekčních zapínadel a součástí pro automobilový průmysl. Výrobky z Bílovce se nyní vyvázejí mimo tuzemsko do více než 65 mimoevropských států a zajišťují nadále pod značkou MASSAG odbytiště pro další léta.

KOH-I-NOOR
NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

Massag

**TISÍCE DROBNOSTÍ
PRO KAŽDÝ DEN**

Na vývoj závodu Koh-i-noor, starého již více než 140 let - vezmeme-li v úvahu jeho založení ve Vídni v roce 1828, se zpočátku podíleli němečtí občané města Bílovice. Avšak již v letech 80. a hlavně v 90., kdy se závod rozšiřoval v důsledku obrovské výroby kamenáčových knoflíků, musel majitel přijímat do práce i zaměstnance z blízkých českých vesnic. A zde se obec Slatina podílela na zaměstnanosti v továrně snad nejvíce. V dobách konjunktury zde pracovalo i přes 100 občanů slatinských, navíc mnozí byli zaměstnání pro továrnu domácími pracemi, našíváním knoflíků na karty, malováním knoflíků a montáží přezek. Mnozí zde našli obživu od svého dětství až po dobu svého stáří. Nelze zde vyjmenovat všechny pracovníky, vzpomeňme jen zaměstnance známého Gustava Klose, který továrně zasvětil 57 let práce.

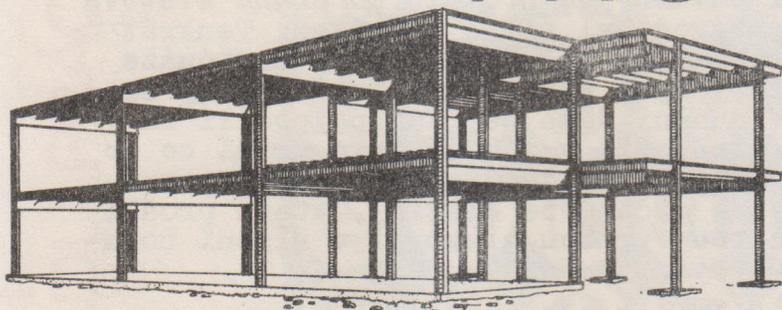
Pokračujeme-li dále, je třeba připomenout, že občané ze Slatiny se podíleli hlavně na uvedení továrny do provozu po druhé světové válce, kdy závod byl silně poškozen. Tenkrát všechny provozy, kromě kroužkovny, kartonáže a nástrojárny byly řízeny mistry - občany ze Slatiny. V dnešní době se Slatina podílí na stavu zaměstnanosti v závodě jako první co do počtu z okolních dojíždějících obcí. Doposud žijí v závodě občané ze Slatiny, kteří prošli celou složitou výrobou a nabyli v řízení bohatých zkušeností.

Mezi Bílovcem - národním podnikem Koh-i-noor a Slatinou jsou vztahy, které mají v historii závodu své opodstatnění.

Josef Hruška
podnikový kronikář

KOH-I-NOOR BÍLOVEC

**INFORMACE
JAKÝCH JE MÁLO
INFORMACE
PRO VÁS**

PK - VÍTKOVICE

Nabízíme Vám nosné ocelové konstrukce systému PK-VÍTKOVICE, určené pro výstavbu základní občanské vybavenosti: obchodních středisek, restaurací, provozoven služeb, škol, jeslí, administrativních budov a podobně.

- PK - VÍTKOVICE
- zkracuje dobu výstavby
 - snižuje váhu staveb
 - zkracuje dodací lhůty
 - zlevňuje ocelové konstrukce
 - zjednodušuje projekční práci

Stavebnice PK-VÍTKOVICE je univerzální, jednoduchá, progresivní. Stavebnice PK-VÍTKOVICE je navržena metodou otevřené typizace. Vedle vlastní nosné konstrukce je vyřešeno též připojení kompletačních dílů a konstrukcí plášťových, dělicích a instalačních.

Na požádání Vám rádi poskytneme obratem další potřebné informace.

**650 LET
MĚSTA
BÍLOVCE**

Rada MěstNV v Bílovci blahopřeje touto cestou obci Slatině k významnému historickému jubileu.

Přeje všem občanům hodně osobní spokojenosti a představitelům obce mnoho úspěchů ve veřejné práci.

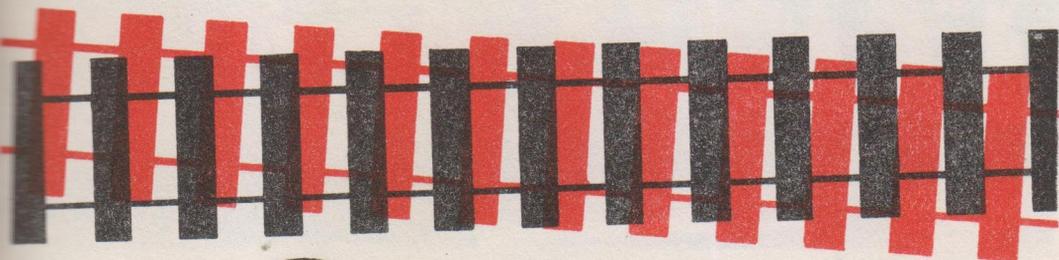
František Vavrečka
tajemník MěstNV

Zdeněk Loučka
předseda MěstNV

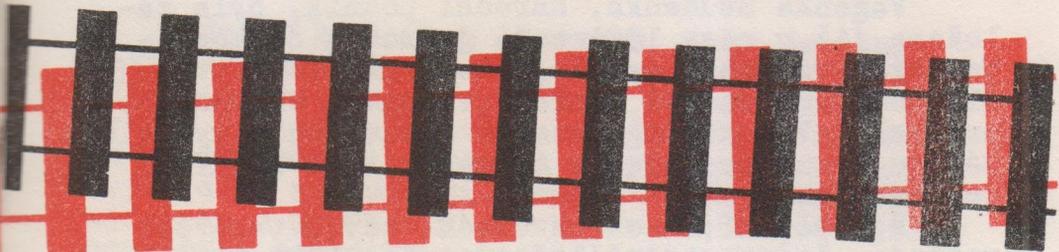
Již po dobu 70 let vyrábí
Vagonka Studénka, nár. podnik,
"Nositel řádu práce a vyznamenání
za zásluhy o výstavbu"
osobní i nákladní vagony.

Naše výrobky získaly důvěru
u tuzemských i zahraničních
odběratelů.

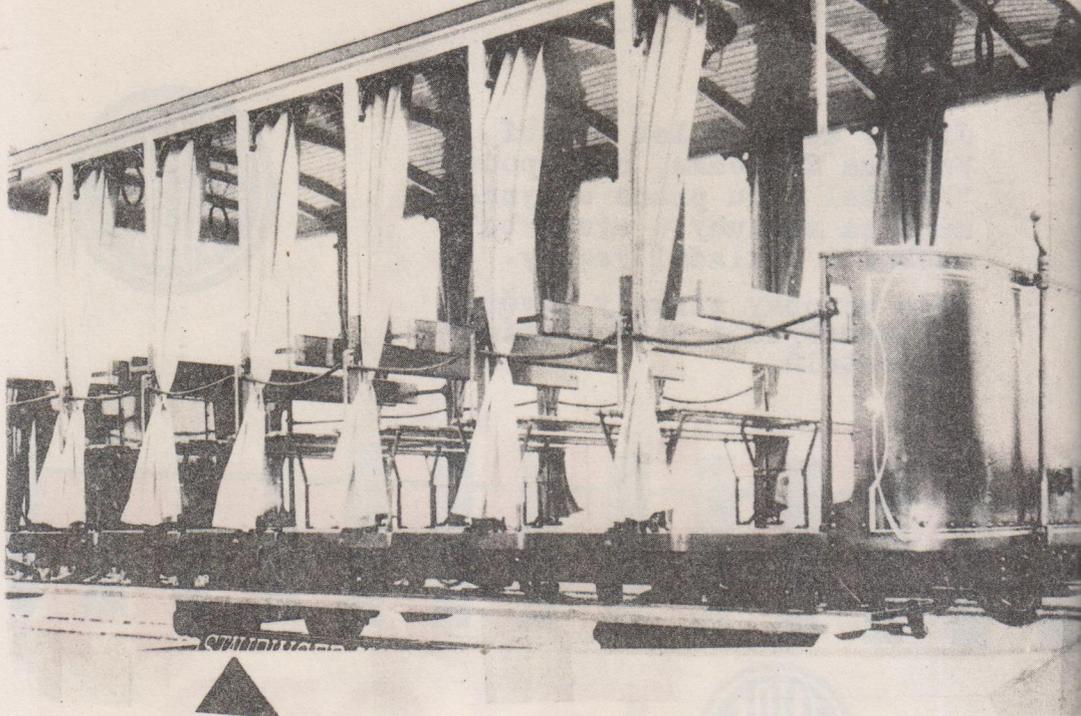

VAGONKA STUDÉNKA N.P.

Od roku 1901 - 1971 vyvezl
podnik vagony světové úrovně
do těchto zemí :

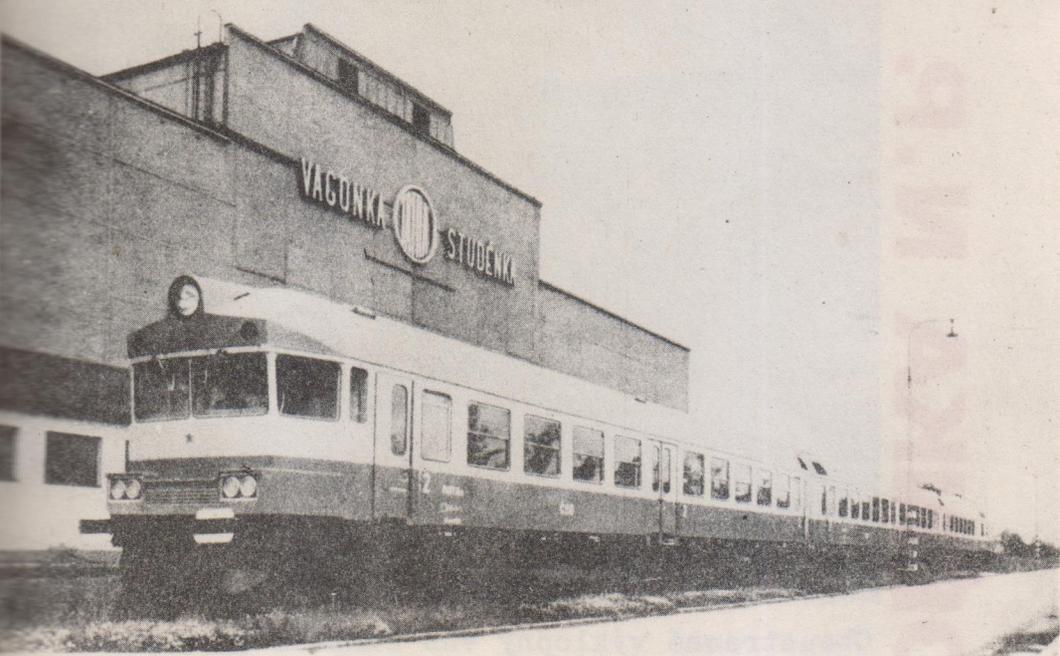
Bulharsko, Dánsko, Egypt, Francie, Holandsko,
Itálie, Indie, Iran, Jugoslávie, Korea, Maďarsko,
NSR, NDR, Polsko, Rumunsko, Řecko, SSSR,
Syrie, Švédsko, Švýcarsko, Tunis, Turecko.

Jeden z prvních výrobků studenské vagonky -
letní přípojný vůz pro pouliční dopravu ve Víd-
ni, rok výroby 1902.

Vagonka Studénka, národní podnik, byla za-
ložena již v roce 1901 a je jednou z českoslo-
venských vagonek, jejíž jméno i značka dotvrzují
dlouholetou tradici československého vagonového
průmyslu. Vysoká organizační i technická vyspělost
závodu je známa nejen v tuzemsku, ale i daleko
za hranicemi.

V posledních letech dosáhl závod takového
rozvoje, že se stal čelným reprezentantem vago-
nové výroby v Československu. Výrobní program
uplynulých 70 let představuje široký typový
sortiment vagonů nákladních, osobních, speciál-
ních, motorových vozů, elektrických jednotek i
vagonových součástí. Tisíce vagonů, vyrobených
ve studenské vagonce, jezdí nejen po husté síti
československých železnic, ale jsou známy téměř
ve všech světadílech.

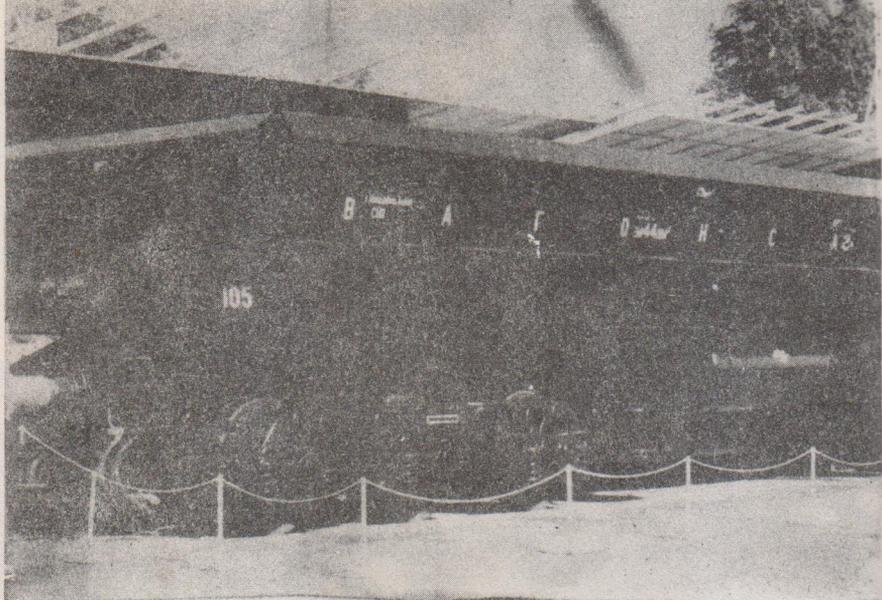

Výrobek současné doby - EMV 25 elektrický motorový vlak na střídavý proud 25 kV.

Moderní kovárna s lisovnou, jako metalurgická základna vagonového průmyslu ČSSR, dává podniku soběstačnost v potřebě vagonových výkovků a výlisků a tvoří také základ pro hromadnou výrobu normalizovaných a typizovaných vagonových dílů a součástí. Bohaté zkušenosti, opírající se o pokrokové směry řízení, nejnovější vagonářská technika a technologie, spolu se soustavným rozvojem závodu, znásobí nepochybně i v dalších letech dobrou pověst podniku. Dlouholetá tradice, kvalita výrobků, spolu se spokojeností odběratelů, jsou nejlepším doporučením pro všechny současné i budoucí zákazníky.

Na všech těchto úspěších se spolu s celým kolektivem zaměstnanců podílí také na 60 občanů Slatiny.

VAGONKA STUDÉNKA N.P.

Oboustranně výklopný vůz Dumpcar 95 tun - v letech 1960 - 1965, vyráběný ve velké serii na export do SSSR.

Jeden z typických představitelů výroby Vagonky Studénka - kotlový vůz Rah 613 hl-velké serie kotlových vozů byly vyrobeny i pro zahraniční odběratele.

Tato brožura byla vydána komisí pro oslavy
- 600 let první písemné zmínky o Slatině -
při radě MNV ve Slatině u příležitosti koná-
ní oslav ve dnech 27. - 29. srpna 1971.

Autorský kolektiv: Dr. Adolf Turek
Jiří Hon
Jan Stanovský
František Stanovský
Miloslav Klos

Graficky upravili: Aleš a Jarko Stanovští

